

МІСТО І ВІЙНА

руйнування, збереження і переосмислення культурної спадщини великих міст Південно-Східної України в період російської військової агресії

ПРО ЩО ПРОЄКТ?

«МІСТО І ВІЙНА» — міждисциплінарний проєкт з дослідження та переосмислення різноманітних аспектів культурної спадщини великих міст Східної та Південної України — Дніпра, Донецька, Запоріжжя, Одеси й Харкова — після початку війни на Донбасі 2014 р. і широкомасштабного наступу російських військ 2022 р.

Мета проєкту — зафіксувати погляди експертів (науковців, працівників музеїв, архівів та бібліотек, журналістів, письменників, художників, фотографів та ін.) на процеси руйнування, збереження та переосмислення міської культурної спадщини в Україні, спровоковані російською військовою агресією.

Проєкт являє собою відкриту мережу, до складу якої входять переважно викладачі й студенти українських університетів, які працюють у тісній співпраці заради розроблення нових підходів до культурної спадщини та забезпечення стійкого розвитку в Україні.

ЩО МИ ВИВЧАЄМО?

Дослідницький фокус у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА» спрямовано на проблеми збереження, дослідження та медіатизації різноманітної міської культурної спадщини (матеріальна спадщина — архітектурні об'єкти, міська забудова, індустріальна спадщина, пам'ятники, меморіали, визначні місця, а також музейні, архівні та бібліотечні пам'ятки; нематеріальна спадщина — міські святкування, фестивалі, звичаї, мова, міський вуличний живопис, кулінарні традиції тощо), а також на питання колективної культурної пам'яті, інтерпретації культурної спадщини різними міськими спільнотами.

У центрі проєкту як матеріальні об'єкти, так і нематеріальні цінності, що належать до культурної спадщини великих міст Східної та Південної України. Разом вони утворюють своєрідний історико-культурний міський ландшафт, що втілюється в культурних цінностях і колективній ідентичності містян та одночасно впливає на формування цих складників.

ЯК МИ ЦЕ РОБИМО?

Враховуючи складність і багатогранність міської культурної спадщини, важливим для її дослідження стає застосування різноманітних методів і технологій, здатних забезпечити як фіксацію її складників, так і презентацію та подальшу медіатизацію (різноманітні вебпроекти) міської культурної спадщини для більш широкого загалу людей. Враховуючи це, у межах проєкту будуть зібрані експертні думки щодо перебігу та наслідків сучасних трансформацій культурної спадщини міст Південно-Східної України, спровокованих російською військовою агресією.

Окрему увагу присвячено розвитку міського мистецтва під час війни. Насамперед сучасне мистецтво, що зараз твориться в досліджуваних містах, не лише закладає фундамент культурної спадщини майбутнього, а й долучається до формування системи цінностей молодих поколінь і впливає на історичну пам'ять.

Ми працюємо в різних тематичних групах. Плануємо організувати публічні дебати та створювати нові стратегії роботи з культурною спадщиною для великих міст Східної та Південної України. Принципами учасників та учасниць нашого проєкту є об'єктивність, уважність, гнучкість, креативність і професіоналізм.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Російська військова агресія проти України призвела до значного нищення об'єктів культурної спадщини. Водночас війна стала тригером переосмислення міської культурної спадщини, зокрема змінилося ставлення містян до того, що заслуговує на збереження та ревіталізацію, а що варто залишити «на маргінесах історії», тобто позбутися не лише у фізичному розумінні, але також викреслити з колективної пам'яті містян. В умовах війни зникають деякі старі практики саморепрезентації міст, натомість з'являються нові форми консолідації міської спільноти. Окремий інтерес становлять стратегії збереження міської культурної спадщини.

Вочевидь, для збереження та переосмислення культурної спадщини великих міст Південно-Східної України потрібен інтегрований підхід. Важливою умовою є активне залучення до цього процесу локальних міських спільнот, що під час війни довели свою впливовість. Значні трансформаційні процеси потребують створення коаліції експертів, що розроблять нову методологію роботи з культурною спадщиною в Україні.

**ДОЛУЧИТИСЯ
ДО ПРОЄКТУ:** www.cityface.org.ua
project.cityface@gmail.com

facebook: [project.cityface](https://www.facebook.com/project.cityface)
youtube: [Project CityFace](https://www.youtube.com/ProjectCityFace)